

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 14Co/1/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8713205113
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Majerník
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8713205113.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Majerníka a členov senátu JUDr. Milana Šebeňa a JUDr. Mareka Kohúta v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpený TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, proti žalovaným: 1/ Z. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. č. XX, Y., 2/ C. X., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom Y. č. XX, t. č. na neznámom mieste, zastúpenej opatrovníčkou E. K. F., vyššou súdnou úradníčkou Okresného súdu Bardejov, o zaplatenie sumy 3.624,05 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Poprad č.k. 17C/93/2014 - 92 z 10. septembra 2014, zhodou hlasov členov senátu takto

rozhodol:

P o t v r d u j e rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti, t. j. vo výroku ktorým bola žaloba v prevyšujúcej časti zamietnutá, ako aj vo výroku o náhrade trov konania.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

1) Prvostupňový súd napadnutým rozsudkom rozhodol, že :

„Žalovaní v 1./ a 2./ rade s ú p o v i n n í zaplatiť žalobcovi sumu 857,87 eur s 9 %-ným p. a. úrokom z omeškania zo sumy 65,99 eur od 11.05.2010 do zaplatenia, zo sumy 65,99 eur od 11.06.2010 do zaplatenia, zo sumy 65,99 eur od 11.07.2010 do zaplatenia, zo sumy 65,99 eur od 11.08.2010 do zaplatenia, zo sumy 65,99 eur od 11.09.2010 do zaplatenia, zo sumy 65,99 eur od 11.10.2010 do zaplatenia, zo sumy 65,99 eur od 11.11.2010 do zaplatenia, zo sumy 65,99 eur od 11.12.2010 do zaplatenia, zo sumy 65,99 eur od 11.01.2011 do zaplatenia, zo sumy 65,99 eur od 11.02.2011 do zaplatenia, zo sumy 65,99 eur od 11.03.2011 do zaplatenia, s 9,25 %-ným p. a. úrokom z omeškania zo sumy 65,99 eur od 11.04.2011 do zaplatenia, zo sumy 65,99 eur od 11.05.2011 do zaplatenia, všetko v mesačných splátkach vo výške 25,- eur splatných do 25.-teho dňa toho ktorého mesiaca nasledujúceho po právoplatnosti rozsudku až do zaplatenia s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého žalovaného.

V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

Konanie o zaplatenie sumy nad rámec 1.649,75 eur s 9,5 %-ným p. a. úrokom z omeškania zo sumy 65,99 eur od 11.05.2009 do zaplatenia, s 9 %-ným p. a. úrokom z omeškania zo sumy 65,99 eur od 11.06.2009 do zaplatenia, zo sumy 65,99 eur od 11.07.2009 do zaplatenia, zo sumy 65,99 eur

od 11.08.2009 do zaplata, zo sumy 65,99 eur od 11.09.2009 do zaplata, zo sumy 65,99 eur od 11.10.2009 do zaplata, zo sumy 65,99 eur od 11.11.2009 do zaplata, zo sumy 65,99 eur od 11.12.2009 do zaplata, zo sumy 65,99 eur od 11.01.2010 do zaplata, zo sumy 65,99 eur od 11.02.2010 do zaplata, zo sumy 65,99 eur od 11.03.2010 do zaplata, zo sumy 65,99 eur od 11.04.2010 do zaplata, zo sumy 65,99 eur od 11.05.2010 do zaplata, zo sumy 65,99 eur od 11.06.2010 do zaplata, zo sumy 65,99 eur od 11.07.2010 do zaplata, zo sumy 65,99 eur od 11.08.2010 do zaplata, zo sumy 65,99 eur od 11.09.2010 do zaplata, zo sumy 65,99 eur od 11.10.2010 do zaplata, zo sumy 65,99 eur od 11.11.2010 do zaplata, zo sumy 65,99 eur od 11.12.2010 do zaplata, zo sumy 65,99 eur od 11.01.2011 do zaplata, zo sumy 65,99 eur od 11.02.2011 do zaplata, zo sumy 65,99 eur od 11.03.2011 do zaplata, s 9,25 %-ným p. a. úrokom z omeškania zo sumy 65,99 eur od 11.04.2011 do zaplata, zo sumy 65,99 eur od 11.05.2011 do zaplata, z a s t a v u j e .

Žalovaným v 1./ a 2./ rade náhradu trov konania n e p r i z n á v a .“

V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že žalobou doručenu súdu 16.04.2013 žalobca žiadal, aby súd zaviazal žalovaných v 1. a 2. rade na zaplata sumy 3.624,05 eur, úroku z omeškania vo výške 265,26 eur, úroku z omeškania vo výške 9,25 %, zo sumy 3.022,13 eur od 22.11.2012 do zaplata a na náhradu trov konania. Nárok odôvodnil tým, že ako postupník uplatňuje proti žalovaným nároky zo zmluvy uzavretej postupcom Slovenskou sporiteľňou a.s. so žalovanými dňa 20.05.2005 o splátkovom úvere, na základe ktorej bol dlžníkom poskytnutý úver vo výške 100.000,- Sk. Dlžníci sa zaviazali vrátiť poskytnutý úver v mesačných splátkach vo výške 1.988,- Sk vždy k 10-temu dňu v kalendárnom mesiaci. Žalovaní záväzok vyplývajúci zo zmluvy o úvere neplnili a poskytnutý úver nesplatili ani do dňa dohodnutej konečnej splatnosti 10.05.2011. Žalobca v konaní uplatňuje zostatok nesplateného úveru vo výške 3.624,05 eur pozostávajúceho z neuhradenej istiny 3.022,13 eur, úroku vo výške 139,89 eur, úroku z omeškania vo výške 462,03 eur a úroku z omeškania vo výške 265,26 eur.

Vo veci vydaný platobný rozkaz v konaní sp. zn. 12Ro 159/2013 dňa 10.06.2013, nebolo možné doručiť žalovanej v 2. rade do vlastných rúk, preto uznesením z 03.03.2014 súd v zmysle § 173 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku platobný rozkaz zrušil. Pretože pobyt žalovanej v 2. rade nebol známy, súd uznesením z 07.01.2014 ustanovil žalovanej v 2. rade opatrovníčku pre konanie.

Pred otvorením pojednávania právna zástupkyňa žalobcu zobrala späť žalobu o zaplata sumy nad rámec 1.649,75 eur s prísl.. Preto s odkazom na § 96 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku súd konanie v tejto časti zastavil.

Nariadeného pojednávania vo veci sa nezúčastnil žalobca, žalovaný v 1. rade, opatrovníčka žalovanej v 2. rade, u ktorých súd mal riadne vykázané doručenie predvolania na pojednávanie. Neúčast' žalobcu ospravedlnil právny zástupca žalobcu, nežiadal pojednávanie odročiť. Žalovaný v 1. rade a opatrovníčka žalovanej v 2. rade neúčast' neospravedlnili. V zmysle § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku súd pojednával v neprítomnosti žalobcu, právneho zástupcu žalobcu, žalovaného v 1. rade, opatrovníčky žalovanej v 2. rade. Zástupkyňa právneho zástupcu žalobcu na pojednávani na podanej žalobe s poukazom na čiastočné späťvzatie žaloby trvala.

Z vykonaného dokazovania s odkazom na citovanú právnu úpravu prvostupňový súd uzavrel, že zostatku žaloby (po čiastočnom jej späťvzatí) možno vyhovieť len v rozsahu 857,87 eur s prísl.. Nie je sporné, že účastníci konania dňa 20.05.2005 uzatvorili zmluvu o splátkovom úvere, na základe ktorej bol žalovaným poskytnutý úver vo výške 100.000,- Sk. Žalovaní v 1. a 2. rade porušili zmluvnú povinnosť splácať poskytnutý úver riadne a včas. Žalovaní v 1. a 2. rade nezaplatili úver ani do dňa dohodnutej konečnej splatnosti 10.05.2011. V konaní po čiastočnom späťvzatí žaloby uplatnil žalobca nárok na zaplata nesplatených splátok úveru spolu vo výške 1.549,75 eur. Súd v zmysle § 5b zákona 250/2007 Z.z. ex offio prihliadol na premlčanie uplatneného práva a dospel k záveru, že premlčané je právo žalobcu na zaplata neuhradených splátok nad rámec sumy 857,87 eur, t. j. splátky splatné od 10.05.2009 do 10.04.2010. Súd sa nestotožňuje s tvrdením žalobcu, že na premlčanie je potrebné

aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka a teda 4-ročnú premlčaciu dobu. V zmysle doterajšej judikatúry a s aplikáciou § 52 ods. 2 posledná veta Občianskeho zákonníka na spotrebiteľské veci sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Preto nad rámec sumy 857,87 eur s prísl. žalobu zamietol. Pretože žalovaní v 1. a 2. rade sa dostali do omeškania s platením splátok, súd žalobcovi priznal uplatnený úrok z omeškania zo sumy 857,87 eur. Úpravu o povolení zaplataenia vyhovujúcej časti žaloby v splátkach odôvodnil prvostupňový súd ust. § § 160 ods. 1 O.s.p. a so zdôraznením nepriaznivej finančnej situácie žalovaného v 1. rade, na ktorú poukázal v podaní z 10.09.2014.

Výrok o trovách konania odôvodnil § 142 ods. 1 O.s.p. a tým, že žalobca bol neúspešným účastníkom konania v časti nad rámec sumy 857,87 eur.

2) Proti tomuto rozsudku včas podal odvolanie žalobca. Odvolanie podáva proti výroku, ktorým bola žaloba v prevyšujúcej časti zamietnutá, ako aj proti výroku o náhrade trov konania. Namieta nesprávne právne posúdenie veci a nedostatočne zistený skutkový stav. Podľa jeho názoru na danú vec súd prvého stupňa nesprávne aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka týkajúce sa premlčacej doby, pretože bolo potrebné v predmetnej veci na zmluvu o úvere ako absolútny obchodno-závazkový vzťah aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka. Zmluva bola uzavretá 20.5.2005, pričom v období do 31.12.2007 sa ustanovenia § 52 - § 54 Obč. zák. vzťahovali len na kúpnu zmluvu, zmluvu o dielo a na iné zmluvy upravené v ôsmej časti Obč. zák., ako aj na zmluvu podľa § 55 Obč. zák.. Zmluva o úvere bola upravená v Obchodnom zákonníku a právne vzťahy zo zmluvy o úvere uzavreté pred 1.1.2008 sa spravujú ustanoveniami Obch. zák. bez ohľadu na povahu účastníkov konania. Poukazuje v tomto smere na závery, aké vyplynuli z rozhodnutí Najvyššieho súdu SR 2MCdo 3/2011 z 28.4.2011, 6MCdo 4/2012 z 27.3.2013, rozhodnutí Krajského súdu v Banskej Bystrici 15Co 132/2013 z 21.11.2013, 15Co 28/2013 z 30.10.2013 i rozhodnutie Krajského súdu v Trnave 9Co 138/2013 z 20.2.2014. Zdôrazňuje aj to, čo je uvedené v komentári k Občianskemu zákonníku k § 52 autorom prof. E. J. Y., M... Podľa názoru žalobcu súd prvého stupňa nesprávne aplikoval na vec aj ust. § 5b Zák. o ochrane spotrebiteľa (ďalej aj ZoOS). Zdôrazňuje, že toto ustanovenie nadobudlo účinnosť dňom 1.5.2014. Retroaktívne použitie tohto ustanovenia znamená značné narušenie princípov právneho štátu. Je porušením čl. 1 ods. 1, 2 Ústavy SR, znamená porušenie zákazu diskriminácie podľa čl. 12 ods. 1, 2 Ústavy SR, čl. 3 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd. Došlo aj k porušeniu ochrany pred svojvoľným zásahom štátnej moci, k narušeniu práva na majetok a ochranu vlastníckeho práva. Právna úprava v SR do 30.4.2014 umožňovala spotrebiteľom brániť sa proti pohľadávke uplatnenej v konaní aj uplatnením námietky premlčania. Aktuálne po 1.5.2014 je prikázané orgánom rozhodujúcim o nároku zo spotrebiteľskej zmluvy (vrátane súdov) ex offio prihliadať na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi vrátane jeho premlčania alebo inú prekážku, a to bez stanovenia jasných pravidiel obsiahnutých v prechodných ustanoveniach, ktoré by zabezpečili plynulý prechod z doposiaľ platného a účinného režimu právnej úpravy do ich nového režimu. Priamym aplikovaním označeného ustanovenia § 5b ZoOS súd porušil zásadu vyplývajúcu z ustanovenia čl. 152 ods. 4 Ústavy SR, podľa ktorej výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákona a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s Ústavou SR. Žalobca je toho názoru, že mu vznikol nárok na úhradu uplatnených splátok úveru spolu s príslušným úrokom z omeškania z každej splátky odo dňa nasledujúceho po splatnosti každej splátky až do zaplataenia. Tieto jeho nároky nie sú premlčané. Navrhuje preto odvolaciemu súdu, aby v napadnutej časti rozsudok súdu prvého stupňa zmenil a žalobnému návrhu v celom rozsahu vyhovel, alternatívne aby rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie. Uplatňuje si aj náhradu trov konania.

Žalovaní vo veci odvolací návrh nepodali.

3) Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 10 ods. 1) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 ods. 1, 3 O.s.p.. Bol teda viazaný rozsahom i dôvodmi podaného odvolania, nad rámec ktorých nebol oprávnený ani povinný rozhodnutie súdu prvého stupňa preskúmať. Výnimkou by boli len prípadné vady konania, pokiaľ by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Podané odvolanie bolo pritom prejednané bez nariadenia pojednávania zodpovedajúco ust. § 214 ods. 2 O.s.p.. Miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia odvolací súd

zodpovedajúco ust. § 211 ods. 2 a § 156 ods. 3 O.s.p. uverejnil na úradnej tabuli súdu, aj na internetovej stránke súdov SR.

V zmysle vyššie uvedenej zásady vyplývajúcej z ust. § 212 ods. 1 O.s.p. odvolací súd zdôrazňuje to, že odvolaním neboli napadnuté výroky rozhodnutia súdu prvého stupňa, ktorými bolo žalobe čiastočne vyhovené, ani výroky, ktoré sa týkajú čiastočného zastavenia konania. V týchto odvolaním nenapadnutých výrokoch rozhodnutie súdu prvého stupňa nadobudlo právoplatnosť a nebolo preto oprávnením ani povinnosťou odvolacieho súdu v týchto výrokoch rozhodnutie súdu prvého stupňa preskúmať (§ 159 ods. 1, 2, § 206 ods. 2 O.s.p.).

V ostatnej odvolaním napadnutej časti odvolací súd dospel k záveru, že prvostupňový súd v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav veci a napokon aj zo zisteného skutkového stavu vyvodil vo veci správny právny záver o premlčaní zostávajúcej časti nárokov vyplývajúcich z nezaplatených splátok úveru.

V predmetnej veci ani žalobca nespochybnuje, že ide o nároky zo spotrebiteľskej zmluvy.

Zásadným pre rozhodnutie odvolacieho súdu v predmetnej veci bolo vyriešenie otázky možnosti aplikácie § 5b zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, ktoré nadobudlo účinnosť 1.5.2014. Podľa tohto ustanovenia orgán rozhodujúci o nároku zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keby inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Podľa § 52 ods. 2 Obč. zák. (v znení účinnom od 1.5.2014) ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keby sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Odvolací súd teda pri rozhodovaní v predmetnej veci musí brať zreteľ na citované ustanovenia § 5b ZoOS i § 52 ods. 2 vetu tretiu Obč. zák.. Obe citované ustanovenia nadobudli účinnosť 1.5.2014 a právne predpisy, ktorých súčasťou sú, nemajú prechodné ustanovenia, to znamená, že od ich účinnosti sa vzťahujú aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom. Odvolateľ poukazuje na to, že uvedené ustanovenia, ktoré sa mali použiť súdom prvého stupňa pri rozhodovaní v predmetnej veci, nemôžu mať spätnú účinnosť. Ich takéto retroaktívne aplikovanie znamená podľa jeho názoru porušenie ústavného poriadku. Súlad zákonov alebo iných jednotlivých ustanovení s Ústavou je oprávnený posudzovať len Ústavný súd SR. Samotný všeobecný súd uvedený súlad či rozpor riešiť nesmie. Odvolateľ nenavrhol prerušenie tohto konania s návrhom na predloženie návrhu Ústavnému súdu SR na posúdenie, či aplikácia týchto ustanovení je v súlade alebo v rozpore s Ústavou SR. Ani odvolací súd sám nemal dôvod na predkladanie takéhoto návrhu Ústavnému súdu SR a na prerušenie tohto konania, pričom mal na zreteli aj to, že aj Najvyšší súd SR už túto otázku riešil napr. aj vo svojom rozsudku 3MCdo 12/2014 z 21.4.2015 (dokonca týkajúcom sa toho istého žalobcu ako v predmetnej veci) a sám dovolací súd na základe mimoriadneho dovolania generálneho prokurátora uzavrel, že od účinnosti citovaných ustanovení sa tieto ustanovenia vzťahujú aj na právne vzťahy založené pred dátumom 1.5.2014.

Za takéhoto stavu uplatnené odvolacie dôvody neboli spôsobilé privodiť zmenu, či zrušenie napadnutej časti rozhodnutia súdu prvého stupňa. Preto odvolací súd v napadnutom výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti, ako aj vo výroku súvisiacom týkajúcom sa náhrady trov konania rozhodnutie súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil, pričom v ostatnom odkazuje na správne dôvody rozhodnutia súdu prvého stupňa týkajúce sa časti rozhodnutia o zamietnutí žalobného návrhu.

Nepriznanie náhrady trov prvostupňového konania žalobcovi má oporu v ust. § 142 ods. 2 O.s.p., pričom je nutné konštatovať, že jeho úspech v konaní bol iba čiastočný.

V odvolacom konaní žalobca bol neúspešný. Úspešní žalovaní návrh na priznanie náhrady trov odvolacieho konania nepodali. Preto odvolací súd podľa § 224 ods. 1, § 142 ods. 1, § 151 ods. 1 O.s.p. náhradu trov odvolacieho konania účastníkom nepriznal.

Uvedené rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.